

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:

W akcytych miesięcznym	2.20 zł.
W odroczonym miesięcznym	2.30 zł.
W agencyjach miesięcznym	2.30 zł.
Przez pocztę już z odroczonym	2.53 zł.

W razie wypadków spowodowanych słą wyjątkową, przeszkod w nakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie piśma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.

Podległe konto bankowe 201 032

Konto bankowe: Bank Powiatowy Chojnice.
Miejaska Kasa Oszczędności, Chojnice.

Tel. 44. Adres telegr. „Dziennik Pomorski”. Skryt. poczt. 23

Chojnice, środa 23 września 1925 r.

Ogłoszenia:

Ogłoszenia na stronie 6-lam od wiersza piąty lub jego miejsca 10 groszy — Rekl. za tekst wiersz 3-lam 20 groszy — Ogłoszenia skomplikowane z nastrojeniem miejsca oraz z nieczytelnym rękopisem przy każdym poszczególnym wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Za b. rminowy druk ogłoszeń administracja n.a odpowiada.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9. przed poł.

Oni są w Polsce u siebie w domu.

W tym właśnie dniu, w którym w Gnieźnie obchodzono 900-ną rocznicę koronacji Bolesława Chrobrego na króla polskiego, pojawił się w niemieckich gazetach artykuł znanego nam Polakom Niemca dr. Behrensa. W tym artykule rozpisuje się o różnicy pomiędzy ojczyzną a krajem (Vaterland und Heimat). Dr. Behrens dowodzi tam, że ojczyzna powinna być dla Niemca czemś innym, a kraj także czemś innym. Ojczyzna a dom nie jest jego zdaniem tem samym. Ten artykuł nabiera znaczenia z powodu Bolesławowskiej uroczystości. My w tym dniu święciliśmy Bolesława Chrobrego jako twórcę wielkiej Polski i stawaliśmy go sobie za przykład, jak należy pracować dla Polski, ażeby była wielką i sławną i ażeby pozostała po wieczyste czasy w naszych rękach.

Niemcy nie mogli przecież u nas w Polsce protestować przeciw tej uroczystości, bo prokurator zabrał się do nich natychmiast. Postarali się zatem rozpiszać niby tak przypadkiem, że Polska nie jest właściwie polskim krajem, ale krajem „urgermanisch”, i że dla tego Niemcy są w niej u siebie i Polska jest ich „Heimat”, chociaż nie jest jeszcze ich „Vaterland”. Nasobaczył nam, co się zmieści. Nie powiedział w swym artykule coprawda, że Polska jest tylko państwem sezonowym i że tem samem wnet się rozleci, ale za to powiedział, że nie było jeszcze państwa, któreby było stałe i któreby w swych granicach trzymało się dłużej nad jedno pokolenie. To niby znaczy, że Polska może utrzymać się też tylko najwyżej przez jedno pokolenie. Jedynie państwa germańskie, jak Szwedzi, Niemcy, Anglosasi czy Anglicy nie znali obcego jarmaza i dla tego ich nikt nie zwalczył.

Polska ziemia jest krajem germańskim, i jeżeli siedzą na niej teraz Polacy to siedzą z daniem p. Behrensa tylko z głupoty szczerpów germańskich, które te ziemi opuścili, ażeby urządzić wędrówki ludów na zachód Pan Behrens stara się nawet udowodnić, jakie to szczerpy germańskie na naszej ziemi siedziały.

Oto nasamprzód przypomnia nam Gopło, od którego Polska swój początek bierze. Tam około tego Gopła siedzieli Burgundowie, a Gopło nazywali „Goplau”. Polacy zatem nazwę tę ukradli, robiąc z „Goplau” Gopło. Wzdłuż Wisły siedzieli Wandali i Grei, nad Wartą osiadł szczerp Suewów i sięgał aż ku szczytom góry Giewontu w Beskidach, dalej aż za Melsztyn, Kraków, Olstyn, Kruświec, Chęciny i Ilżę. Najlepszym dowodem, że to wszystko był kraj niemiecki, są nazwy. Giewont nazywał się „Gewende”, Melsztyn „Mehlstain”, Kraków „Krakau”, Olstyn „Holstein”, Kruświec „Kreiwias”, Chęciny „Hnzenau”, Ilża „Illsass” itd. Jak to wszystko p. Behrens pięknie wykalkulował. I dla tego jego zdaniem nie można się dziwić optantom, że mieli żyć w oczach, gdy musieli opuścić Polskę i wyjeżdżać do Niemiec. Przecież oni Polskę kochali, bo to nie tylko był ich kraj, ale to była i jest ich prawdziwa ojczyzna. Jakże miłośnie odczuwa Niemiec naprzykład okolice na Kujawach. Jak mu tam wszystko jest miłe i swojskie. Nie można się dziwić, powiada p. Behrens, skoro tam przez tysiąc lat siedzieli nasi przaszczurowie w swych chatach na słupach. Coprawda to praojcowie niemieccy zdali to wszystko zdradziecko Słowianom, ale pomimo to leży w naturze rzeczy, że jak wilka ciągnie w las, tak Niemca ciągnie tam, gdzie byli jego przodkowie. Przynależność do kraju, z którego się pochodzi, leży w krwi przez tysiąc lat i zawsze istotę ludzką będzie coś ciągnęło tamdotąd, gdzie przodkowie żyli. Optanci zatem wiedzieli, zaczęli płakać, gdy Polacy ich z tej

międem i mlekiem płynącej ziemi wyrzucali. Wiedzieli oni, że to ich ziemia.

Czemu to naprzykład Żydów po 2000 lat ciągnie do Palestyny, zaś Rosjan do Carogrodu czyli Konstantynopola, skoro stamtąd się wywodzą. Pan Bóg skarał też tych Germanów, którzy Polskę opuścili i na zachodzie lepszego chleba szukali. Sładu nie pozostało po Wandalach, Burgundach, Suewach i innych. A czemu wyginęli? Bo zdobywali obce kraje, gdzie nie byli u siebie i dla tego poginać musieli.

Jednym słowem Polska jest według proroka naszych Niemców w Polsce p. Behrensa „urales deutsches Vaterland”, w którym są u siebie, a nie w cudzym kraju.

A zatem Bolesław Chrobry, który z obszarów, zajętych dawniej przez plemiona germańskie, stworzył dzisiejszą Polskę, popełnił zbrodnię. Powinien był to wszystko grzecznie Niemcom oddać i przeprosić ich jeszcze za to, że Polacy się ośmielili zabrać to wszystko Niemcom. Naturalnie, że cała ta krętania Behrensa jest bezczelnym kłamstwem. Sami niemieccy historycy przyznają, że ziemię naszą były słowiańskie i że Słowianie sięgali przed wiekami, aż po dzisiejszy Berlin, jeno że ich ogniem i mieczem wytępiono. A jeżeli p. Behrens naciera rozmaite nazwy gór i obszarów na pochodzenie germańskie, to my nie mamy ochoty sprzeczać się z nim o to, bo to byłoby daremny trud. Zapytajmy go się jednak, skąd się wzięli Łużycanie pod Berlinem, którzy tam dotąd jeszcze żyją i nawet swoje gazety i książki mają i przy wyborach razem z Polakami przeciw Niemcom głosowali? A książęta meklemburscy z dumą o sobie twierdzą, że są najstarszym rodem książęcym, bo się wywodzą od naczelników szczerpów słowiańskich Wilków i Obotytów. Gdzie tu zatem niemiecka ziemia? Wszystko to są słowiańskie ziemie, na których wyhodowało się obecne plemię Prusaków niemieckich.

Pan Behrens z wyuczajem niemieckim wyzyskał jedynie okazję rocznicy Bolesławowskiej, ażeby potomkom swych krwawych przodków przypomnieć, że jak oni tępiłi plemiona słowiańskie mieczem i ogniem, tak oni winni mieć za zadanie tępić ich w dalszym ciągu gwałtami w interesie swego hasła „Drang nach Osten”.

Polska będzie miała skrzynki w Gdańsku.

Podaliśmy już wiadomość, że Polska zwyciężyła ze sprawą skrzynek pocztowych i z portem na Westerplatte. Protesty Sahma wzbudzały wśród zebranych członków tylko niesmak. Domodził on naprzykład, że jeżeli jest mowa o porcie, to Polska niema w ogóle prawa do skrzynek pocztowych, bo port to woda.

Generalny sekretarz Polski p. Strassburger dowodził, że Polska od samego początku była gotową do wszelkich ustępstw w sprawie portu, ale dalszych ustępstw robić nie może, gdyż ponosi odpowiedzialność za swoje bezpieczeństwo. Polska ogołociła swego czasu bez szemrania wyspę Holm, ale za to ma prawo domagać się, ażeby Westerplatte była jej przekazana bez dalszej zwłoki. Na wniosek komisarza Ligi p. Mac Donella zdecydowano oddać Polsce Westerplatte najpóźniej do 31 października r. Pana Sahma opuścili tym razem najserdeczniejsi przyjaciele w postaci przed stawiciela Szwecji i Anglii.

Sprawy polityczne.

Kapitan z Koepeniku zmarł.

Kto o nim nie słyszał? Był to szewc z zawodu, Wilhelm Voigt, który jak wiadomo, przed 20 laty rozweselił cały świat swą sztuczką złodziejską. Ubrał się w mundur pruskiego kapitana, zatrzymał na ulicy w mieście Koepenick oddział żołnierzy, poszedł z nimi na ratusz i tam kazał aresztować burmistrza, następnie przetrząsnął kasę miejską, zabrał przeszło 4000 mar. pieniędzy i drapnął z nimi. Ośmieszyl wówczas cały zarząd miasta, inspektora policji i innych, którzy się na tej sztuczce nie poznali. Voigt stał się sławnym człowiekiem. Po wypuszczeniu go z więzienia jeździli z nim po świecie Anglicy, płacąc mu sute wynagrodzenie za jego występy w kabaretach w mundurze kapitana wojsk niemieckich.

Voigt zmarł w Luksemburgu w 71 roku życia.

Jak będzie wyglądał świat za 50 lat.

Uczony angielski Gargenbach rozpisal się w na ukowym tygodniku angielskim „Wiedza i wynalazki” o wyglądzie świata za 50 lat. Powiada on tam pomiędzy innymi tak:

Za 50 lat — w wielkich miastach będą wzniesione wielopiętrowe ulice, piętro górne będzie przeznaczone dla piechurów, obutych w „siedmiomilowe buty”. Przechodnie ci będą poruszać się z pomocą silników elektrycznych, przymocowanych do kółek nakładanych na nogi. Zaś silniki będą poruszane przez fale radjowe, chwytane na malutkie anteny, przymocowane na plecach. Tak radjo piechur, będzie chodził z szybkością pięć razy większą od współczesnej. Oczywiście wzmoczona będzie szybkość ruchu tramwajowego i automobilowego. Wreszcie potężnym środkiem lokomocji będą ruchome trotuary, idące w trzech równoległych pasach z różną szybkością od 12 do 24 km. na godzinę.

Za 50 lat, uczeni będą regulowali pogodę za pomocą prądów o ogromnym napięciu. Subradiostacje o sile biljonów kilowatów będą ogarniały cały świat. Możliwe, że pod wpływem tych prądów rozwój będzie przyspieszony i że nawet za 100 lat „elektryczne” sześćdziesięcioletnie dziecko w rozwoju fizycznym i duchowym dorówna 18 letniemu młodzieńcowi z naszych czasów.

Napad w podziemiach skarbcu.

Jednym z najbogatszych skarbców kościelnych w Europie jest niewątpliwie zakrytyja Kościoła Najśw. Marij Panny Loretańskiej w Pradze Czeskiej.

Skarbiec ten zawiera niezmiernie bogactwa, jak np. monstrancję ze złota, ozdobioną 6200 brylantami, z których najmniejszy waży jeden karat.

Prócz tej bezcennej monstrancji znajduje się wiele drogich kielichów, ornatów, naszywanych kosztownymi kamieniami i innych przedmiotów.

Wartość tych bogactw, pochodzących z XVI i XVII stulecia oceniają w przybliżeniu na 12—15 milionów dolarów.

Nic więc dziwnego, że skarby te zniechęci opryszka, Franciszka Lauermana, o niedawna agenta handlowego. Zwrócił się on do stariego zakrytyja z prośbą, by go oprowadził po skarbcu.

Skoro znalazł się sam na sam w płwicznych sklepianach skarbcu usiłował bandyta kilkoma uderzeniami w głowę obezwładnić starca i okraść kościół. Ogłuszony zakrytyja nie stracił jednak przytomności, lecz począł wołać o ratunek.

Robotnicy, pracujący przy odnawianiu kościoła usłyszeli wołanie i przybiegli z pomocą.

Lauermana aresztowano.

Na śledztwie wyznał on, że zamierzał obrabować skarbiec.

Kronprinc jako agitator monarchistyczny.

Podróż kronprince urządzana jest w tym celu, ażeby szerzyć agitację za monarchją. Wszędzie go witają z muzyką, z paradami wojskowymi. Wszędzie tysiące osób wznosi okrzyki na jego cześć i śpiewają już nawet „Heil dir im Siegerkranz”. W dodatku występuje kronprinc wszędzie w mundurze czarnych huzarów, co tem więcej podpada, że pułki czarnych huzarów zostały pokasowane.

Sprawy polskie.

Pielgrzymka kapłanów polskich w Rzymie.

Ks. Prałat Kłos opisuje w „Kurjerze Poznańskim” szczegóły o posłuchaniu, które uzyskała pielgrzymka księży poznańskich u Ojca św. Proboszczowie poznańscy postanowili odbyć osobną pielgrzymkę do Rzymu. Wybrali się wszyscy pod kierownictwem ks. Prałata Szychla. Ks. Prałat Kłos opisuje życie w Rzymie. Powiada, że rol się tam obecnie od pielgrzymów. Życie wre i kipi. Waluta włoska w postaci lra poszła ogromnie w górę. Po tygodniowym pobycie i po odprawieniu obowiązków, połączonych z Rokiem Świętym, udało się księżom uzyskać u Ojca św. posłuchanie i to w dzień odsieczy Wiednia, dnia 12 września. Księża polscy zostali szczególnie odznaczni, bo uzyskali posłuchanie tuż przy apartamentach papieskich, co było szczególnem odznaczeniem. Mówiono, że Ojciec święty chciał niezawodnie odznaczyć polską pielgrzymką kapłanów.

Wstępne notowania giełdowe

19. 9. 1925 r. o godz. 10 przed połudn.

w Gdańsku:

100 złotych wypłata na Warszawę	87,75
100 złotych w notach	87,75
dolar	5,20

Niebawem ukazał się Generał OO. Jezuitów, nazwany czarnym papeżem. O. Ledóchowski, a po nim wsunęła się cicho biała postać Ojca św., poprzedzona przez zwykle towarzyszących dostojników. Wszyscy upadli na kolana. Posłuchanie tak opisuje ks. Prałat Kłos:

„Ojciec św. zbliżył się natychmiast do pierwszego z brzegu X. prał. Stychla, wicemarszałka senatu którego znał dobrze z czasów nuncjatury warszawskiej, i powitał go uprzejmym słowem. X. prałat Stychel odpowiedział króciutko, dziękując za serdeczność okazaną Polsce, na dłuższe przemówienie nie pozwalał ceremoniał, ani też na nie czasu nie było, wobec tysięcy czekających. To też Ojciec św. i w tej chwili już posunął się dalej i podawał rękę następnemu w rzędzie. Przy każdym pytał, z których stron Polski pochodzi. Było nas razem z X. Rektorem Jagallą 15 osób, prócz wymienionych księży poznańskich, kilku księży z innych dzielnic, i trzy osoby świeckie z Poznania, pp. Perlińscy i młody maturzysta, pan Witold Kłos.

Obszedłszy wszystkich, stanął Ojciec św. w środku nas łagodnym i miłym głosem odezwał się: „Raduje się wielce, że widzę Was tu obecnych. Udzielałam Wam wielkie i najserdeczniejsze błogosławieństwo, błogosławieństwo Was, wasze rodziny, wasze parafie i waszych uczniów i wszystkich, których w tej chwili macie w sercu i w pamięci i błogosławieństwo całej Polsce”.

Po udzieleniu błogosławieństwa zapytał jeszcze Ojciec św. troskliwie o stan zdrowia naszego X. Arcybiskupa, X. Kard. Dalbora, oraz o X. biskupa Łukomskiego i polecił X. prał. Stychlowi, aby obydwom wyraził, iż Ojciec św. im błogosławi. Nakoniec pożegnał się z nami po polsku, wymawiając bardzo poprawnie: „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus” za co my podziękowaliśmy okrzykiem, wołając na odchodem: „Niech żyje Ojciec św.!” Musiało mu się bardzo podobać, gdyż jeszcze na progu obrócił się i dziękował za owację, rozkładając szeroko ręce i rozjaśniając oblicze miłym uśmiechem.

Za chwilę już tylko widzieliśmy zdaleka białą postać sunącą po sąsiednich salach i podającą każdemu z kłęczących pielgrzymów dłoń do ucałowania.

Ojciec św. jak łatwo zrozumieć, nosi na obliczu swoim ślady trudów, połączonych z rokiem jubileuszowym.

Tak to pięknie opisuje kapłan polski w gazecie u Ojca św. ku zbudowaniu wiernych. U nas na Pomorzu nie mógłby kapłan w myśl ostatniego rozporządzenia Biskupiego napisać o tem do gazet.

Najpierw bezpieczeństwo, a potem rozbrojenie.

W komisji rozbrojeniowej Ligi Narodów wygłosił w czwartek mowę delegat polski p. Dębski. Przyłączył on się w tej mowie do zapamiętania, że na razie nie może być mowy o rozbrojeniu narodów w Europie. Bowiem rozbrojenie może tylko wtenczas nastąpić, gdy naród czuje się bezpieczny, a obecnie niema jeszcze w Europie bezpieczeństwa dla żadnego prawie narodu. Polska jest krajem, który nie chce wojny, i dla tego była jednym z pierwszych, które podpisały protokół o wieczystym pokoju na świecie. Dopóki jednakowoż do tego protokołu nie przyłączą się inne narody, dopóty nie można się na nim opierać. Należy więc sobie radzić sojuszami, ażeby w obec przeciwnika mieć siłę. Oczywiście, że wszystkie narody potępiają jak najostre napaść na sąsiada, bo to należy w przyszłości uważać za zbrodnię międzynarodową. Jeżeli zaś narody będą brały sobie należycie do serca to przekonanie, że napaść jest zbrodnią, natenczas nikt wojny rozpoczynać nie będzie i powoli muszą narody dochodzić do bezpieczeństwa i do rozbrojenia.

Mowa delegata polskiego wywarła dobre wrażenie.

Wiadomości kościelne.

List pasterski biskupów czechosłowackich.

W najbliższych dniach wydadzą biskupi czechosłowaccy list pasterski, w którym zajmą stanowisko w kwestjach kulturalnych, społecznych, gospodarczych i politycznych, jak również w kwestji zbliżających się wyborów. W sprawie wyborów list pasterski ma oświadczyć, że kościół czechosłowacki nie mieszał się nigdy do spraw politycznych i dlatego też żaden funkcjonariusz tego kościoła kandydować nie będzie.

Kronika miejscowa.

Chojnice, dnia 22 września 1925 r.

Dziś: T masza z Wilanowa. b. w.
Słońca wschód 5.46 zachód 5.58
Księżycy wschód 10.23 zachód 8.9

Jutro: Tekli p. m.
Słońca wschód 5.48 zachód 5.56.
Księżycy wschód 11.38 zachód 8.41

— W sobotę wieczorem dostali się dwaj osobnicy do kozy, ponieważ znajdowali się w stanie pijanym na ulicy. Jeden z nich pochodził z Czestka.

Nie znaczą nic wszelkie zakazy itd., o ile chodzi o zaspokojenie spragnionej duszy.

— **Okręgowy Urząd Ubezpieczeń w Poznaniu** z polecenia Głównego Urzędu w Warszawie, wydał polecenie podległym mu wszystkim kasom chorych, że wobec częstych wypadków przekraczania przez pracodawców terminu pięciodobowego przy wpłacaniu tych części składek, które zostały potrącone z zarobków pracownika, powinny kasy chorych niezwłocznie kierować sprawę do prokuratora (w myśl art. 96 ustawy z dnia 19. 5. 1920 r.

— **Ostatnie dni** panowała w ulicy Dworcowej na skrócie koło Kasy Skarbowej straszna ciemnota. Wisząca tam lampa elektryczna widocznie zaniemogła.

Przy tej okazji wypadła zarazem poruszyć dalsze tego rodzaju niedomagania pod tunelem kolejowym w stronę Lichnow. Tunel ten jest dość długi i w obecnej porze roku wieczorami bardzo ciemny. Jak łatwo mógłby wydarzyć się tam jakiś wypadek — napad, lub coś w tem rodzaju. I choć słyszałby kto z przechodniów wołanie o pomoc, pewnością nieodważyłby się podążyć z takową w tę ciemność. Ostatecznie tam mogłaby nieodnieść pożądanego skutku i braku należytą światła. Zamiast bronić napadniętego, przez pomyłkę możnaby dopomóc ewentualnie sprawcy. Aczkolwiek wypadek taki dotąd tam nie zaszedł, jednak nie może to tłumaczyć racji tych niedogodnych warunków na tejże przestrzeni. Chyba miarodajne czynniki uznają potrzebę zaprowadzenia tamże odpowiedniego oświetlenia wieczorami, nawet przez całą noc. Nie zaszkodzi być zbyt ostrożnym, gdyż zawsze wychodzi się na tem lepiej, niż po sparzeniu dmuchać.

— **Ładny monter.** Do tutejszej elektrowni miejskiej przyjęty został przed kilku dniami do pracy pewien monter z Chelmaa. Miał on jednakże widocznie inne zamiary jak rzetelną pracą zarabiać na kawałek chleba, bo niedługo trwało a nasz monter zabrawszy z sobą różne przyrządy elektryczne, zwił nlewiadomo początkowo dokąd. Musiał mieć jednakże prawdziwie złodziejski pech, bo chcąc się pozbyć

Zamówienia

na

„Dziennik Pomorski”

na miesiąc Październik

i na IV. kwartał

przyjmuje się we wszystkich Urzędach Poczтовых i w księgarni Dziennika Pomorskiego ul. Człuchowska nr. 13

każdego czasu.

przyrzadów i dojsć do pieniędzy, zaoferował je po pewnym czasie w jednym z miejscowych składów. Uwiadomiona o wypadku policja przychwyciła go i pana brata wsadziła do kozy. Za dokonaną kradzież będzie odpowiadał przed sądem.

— **Kino Nowości** wyświetlać będzie dzisiaj i w środę sensacyjny dramat w 6-ciu aktach „Na dnie morza”, oraz komedję w dwóch aktach „Jack ćwiczy swe muskuły”.

Kronika prowincjonalna.

Ostowite, Pom. W dniu 6 bm. urządziła ochotnicza straż pożarna zabawę taneczną w lokalu p. Maciejewskiej. Krewiństwo gospodyni, niewiadomo z jakich przyczyn, w toku zabaw doprowadza stale do awantur. Tak stało się też na zabawie straży pożarnej. Otóż krewniacy spowodowali bójkę, nawet sołtys, który winien być stróżem porządku w swej gminie, zaczepiał i ubliżał gościom. — Każdy, który się udaje na podobną zabawę w Ostrowitem liczyć się musi z jakąkolwiek awanturą

Brusy, pow. Chojnice. Nieszczęśliwy wypadek wydarzył się 20-letniemu robotnikowi p. M. Jakubowskiemu zamieszkałemu tutaj. J. wybrał się 19 bm. furmanką parokonną z swym współtowarzyszem do lasu po drzewo. Spadł w drodze przez nieostrożność z wozu i zламаł sobie lewą rękę. Nawrócono końmi i odstawiono go do lekarza, który udzielił J. pierwszej pomocy. Niechaj wypadek ten będzie przestrogą dla każdego, zachować więcej uwagi nad sobą, gdyż wypadki takie zwykle wydzierają się przez różne nieostrożności.

Leśno, pow. chojnicki. W niedzielę dnia 18.9. 1925 r. po nabożeństwie odbyło się na sali pana Przeworskiego w Leśnie zebranie Towarzystwa Powst. i Wojaków.

Prezes pan Dysarz zagali zebranie. Następnie przywitał patrona tutejszego Tow. dziedzica p. Sikorskiego, który na pierwsze zebranie po wybranlu go patronem przybył.

Patron nasz wygłosił krótką ale treściwą przemowę. Witając wszystkich zebranych nawoływał do czujnej straży i poświęcenia się ojczyźnie. Gdyż tylko przez czuwanie i gorliwe spełniania obowiązków wojaka można nam będzie nieprzyjaciela naszego na zachodzie zwyciężyć.

Wygłosił również że na każdym kroku i w każdym czasie chce być wojakom i powstańcom naszej placówki pomocnym.

Prezes p. Dysarz w imieniu całego tow. podziękował patronowi za wygłoszoną mowę. Następnie wygłosił krótki odczyt o Bolesławie Chrobrym i wspominał o koronacji pierwszego króla polskiego.

Następnie zostało przez p. Jądzewskiego sekr. odczytane sprawozdanie z Windorpi, wiceprezes p. Zelewski zdał sprawozdanie z ostatniej zabawy. Z oczu każdego Wojaka i Powst. naszego tow. czytać można było wielkie zadowolenie i to z tego powodu że mamy patrona takiego który pokazał szczerą chęć popierać nasze Tow.

Pieśnią „Nie rzucim ziemi skąd nasz ród” zakończono zebranie.

Jeden z uczestników.

Kościerzyna (Wynalazek.) Jak już donosiliśmy w styczniu zeszłego roku, p. Ludwik Kotowski, b. uczeń w zakładzie zegarmistrzowskim p. Skwierawskiego, wynalazł zegarek kieszonkowy własnego pomysłu. Wszystkie części tegoż zegarka wykonane są przez p. K. ręcznie bez pomocy jakichkolwiek maszyn. Izba Rzemieślnicza w Grudziądzu przesłała zegarek ten na wystawę do Brodnicy. Komitet wystawy przyznał wtenczas p. K. pierwszą nagrodę w postaci dyplonu. — Na Pierwszej Pomorskiej Wystawie Rolnictwa i Przemysłu w Grudziądzu, zegarek p. K. nanowo został wystawiony i p. K. uzyskał dalszą nagrodę: „I. Nagrodę Wojewody Pomorskiego za wzorowo wykonaną pracę uczniowską w zawodzie zegarmistrzowskim” w postaci dyplomu podpisanego przez p. Wojewodę, sędziów i komitet wystawy. Dalej wręczono p. K. w ubiegły poniedziałek na sali posiedzeń Rady Miejskiej w Grudziądzu b. dobry zegarek kieszonkowy z wrytym jednostronnym tekstem na pokrywce. Dyplomy oraz zegarek — podarek — zostały wyłożone w oknie pana Skwierawskiego. Młodemu wynalazcy wlnszujemy serdecznie do tych przez swoją pracę uzyskanych nagród i życzymy pomyślności w dalszej pracy wynalazkowej.

Tuchola. (Rozmaitości.) Spółka akcyjna benzyny Braci Nobel zamierzała tu utworzyć stację. Gmina odrzuciła jednakowoż dwukrotnie wnioski. Przyczyny nie są wiadome.

— Obywatel Łangowski sprzedał gospodarstwo parcelami po bardzo umiarkowanych cenach. Grunt w Płaskoszu nabył gospodarz Szweda, grunta w Koźlinie kupiec p. Wilan, zaś gospodarz Zakrys nabył domostwo i budynki gospodarcze.

— Sekretarz sądowy p. Maliński nabył dom, należący do Fethkego przy ulicy Świeckiej. Na odnośnym gruncie znajdują się od dawna ruiny po parze, który tam szalał w swoim czasie.

— Gospodarstwo, obszaru 300 mórg, z tego 40 mórg łąk z masywnym domem mieszkalnym, z dobrze zachowanymi budynkami gospodarczymi, z pełnym żywym i martwym inwentarzem, nabył gospodarz Semrau z Stobna dla swego brata z Brodnicy na Pomorzu.

Tuchola. W Iwen nakazano powystrzelać wszystkie psy, ponieważ pojawiły się wypadki wścieklizny pomimo zakazu wiania psów. Kto pragnie psa uratować, winien dostarczyć staroście poświadczanie wójta, że przestrzegał ściśle przepisy o wiananiu psów.

— Gospodarz Barwina z Tucholi, były właściciel oberży w Łosinach w powiecie tucholskim, nabył swą dawniejszą posiadłość pod nazwą „cygańska karczma” z powrotem za cenę długów, spoczywających na posiadłości w kwocie 2500 zł. Sprzedawca nie mógł wygospodarzyć swej egzystencji, chociaż posiadłość ta kosztowała przed wojną 8000 marek.

— Tartak w Rudzkiemości zawiesił prace. 60 ludzi jest bez pracy. Brak było w ostatnim czasie zbytu na wyroby. Za to tartak p. Pałuskiego w Tucholi przyjmuje robotników. Otrzymał bowiem zamówienie na większą dostawę drzewa pod szyny kolejowe.

Laskowice. (Kradzież w kasie dworcowej.) W nocy na sobotę włamali się nieznani sprawcy do kasy ogniowej na tutejszym dworcu kolejowym. Zabrali wszystkie znajdujące się w niej pieniądze w sumie kilku tysięcy złotych. Policja już jest na tropie owych kasiarzy.

— Dnia 7 bm. odbyło się tutaj zebranie Towarzystwa Pszczelniczego w Laskowice i okolicę. Na powyższe zebranie przybył sekretarz Związku Towarzystw Pszczelnicznych z Grudziądza p. dr. Ulatowski. Zarazem wręczono towarzystwu „List pochwalny” za wystawioną kanicówkę. List powyższy postanowiono oprawić i umieścić w lokalu zebrania. Pan dr. Ulatowski

Więzione jaczki damskie,
kamizelki damskie i męskie,
więzione ubranka dla dzieci

Ludwik Rasch

szale, parasole, laski, szelki i t. p.

pończochy damskie i dziecinne,
koszule wierzchnie,
serwety, kołnierzyki.

Wyjaśnił sprawę wydaną broszurki zawierającej statystykę i historję towarzystw. Omawiano sprawę cukru ulgowego, którego nie może Związek w tym roku na czas dostarczyć, ponieważ Izba skarbową sprawę tę na czas nie załatwiła. Referat „Co robić w pasiece“ wygłosił sekretarz. Omówiono przezimowanie pszczół. Pan dr. Ulatowski dał kilka wskazówek o przezimowaniu pszczół. Ogółem stwierdzono, że rok bieżący jest kłeską dla pszczelnictwa.

Swiecie. (Szkoła rolnicza.) Nauka w Szkole Rolniczej w Swieciu obejmuje dwa półrocza zimowe. Przy zgłoszeniu do szkoły należy przedstawić: a) metrykę na dowód ukończonych 16 lat, b) świadectwo moralności, c) świadectwo szkolne. Uczniów nie pełnoletnich zgłaszają ich rodzice lub opiekunowie. Wpisowe wynosi 1 złp. Czesne za okres zimowy 40 złp. Przy szkole zostaje otwarty interesat. Gospodarstwem internatu zarządzają uczniowie sami pod nadzorem kierownika internatu, nauczyciela Szkoły Rolniczej.

Nauka rozpoczyna się dnia 3 listopada o godz. 10. Zgłoszenia osobiste przyjmuje Dyrektor szkoły w środy i soboty od 9—12 i 14—15. Zgłaszać można się także listownie. Po rozpoczęciu kursu zgłoszeń nie uwzględnia się. Nauka obejmuje kurs niższy i wyższy. Prócz przedmiotów fachowych uczy się język polski, historję, geografję, śpiew i inne.

Trzeba, by rolnicy garnęli się do oświaty, bo ustawa o reformie rolnej uwzględnia przy parcelacjach przedewszystkiem rolników z fachowym wykształceniem.

Korytowo, pow. świecki. Zebranie Tow. Powst. i Wojaków. W ubiegłą niedzielę odbyło się u p. Maciejewskiego zebranie Towarzystwa Powst. i Wojaków Korytowo, które się rozpoczęło o godzinie 3-ciej po południu. Zebranie zagałę przez pozdrowieniem „Czołem“ zarazem dając do wiadomości porządek dzienny. Nastąpiło przez sekretarza, przeczytanie protokołu z ostatniego zebrania, oraz z święta strzeleckiego. Uchwalono urządzić w pierwszą niedzielę (to jest 4 października br. strzelanie i zabawę. Na niedzielę 11 października br. postanowiono zwołać walne zebranie. Szeroko omawiano sprawę zakupu sztandaru. W tym celu uchwalono, ażeby się członkowie jaknajlepiej do urzeczywistnienia tego projektu przyczynili. Następnie płacono składki, poczem w wolnych głosach uchwalono, ażeby się zebrania odbywały zawsze każdą pierwszą niedzielę po pierwszym kazdego miesiąca. Na zabawę i strzelanie odbyć się mającą w niedzielę 4 paźd. br. wybrano komitet zabawowy w skład którego wchodzi dr. h. c. Wardziński, sekretarz, Janikowski sekretarz, Brzostowski zastępca sekretarza, Janicki skarbnik, Drewka W., Grzela J. Kempłński i Maciejewski. Po załatwieniu wszelkich spraw bieżących, przez hasłem „Wolność“ zebranie ukończył.

— W naszej miejscowości zamieszkuje jeszcze jeden żyd, który prowadzi interes, mając skład dość wielki, a interes idzie chyba wcale nieźle. Popierają go po większej części Polacy, co tem gorzej świadczy o zrozumieniu hasła: „Swój do swego, po swoje.“

Z powiatu świeckiego. Już od kilku tygodni panuje powietrze zupełnie jesienne, niebo zachmurzone, wiatry chłodne, a deszcze ciągle.

Panujące zimne powietrze, jako i brak słońca w ogóle oddziałują niezbyt korzystnie na rozwój okopowizny, roślin pastewnych, a w szczególności na buraki cukrowe (cukrowki). Jest obawa, że wskutek niepogody obniży się zawartość cukrowych buraków, a zatem ze zmniejszą się wydajność cukru, co zatem ujemnie wpłynie na cenę za buraki. Ziemiaki na przeważnie gliniastej roli okazują już teraz skłonność do psucia się. Wskutek panującej mokrości jest normalna i prawidłowa uprawa gruntu utrudniona. — Na szczęście w ostatnim tygodniu powietrze zmieniło się na lepsze i nastają dni pogodniejsze. Co zatem idzie, prace w polu postępują rażno naprzód. Tak rozpoczęły się już siewy żyta ozimego, oraz wybiera się już na dobre ziemniaki. Także niektóre majątki rozpoczęły już wybieranie ziemniaków. Ziemiaki zapowiadają się wcale nie tak źle, jak poprzednio liczone.

— Komunikacja samochodowa postępuje wszędzie wielkimi krokami naprzód, a to także i w naszym powiecie. Liczne firmy rozwiją swe towary do detalistów na wioski. Więc jest to bardzo wygodnie dla wszęch stron.

Swiecie. (Przyjęcie dzieci do I. komunji św.) W tut. kościele parafjalnym przystępowało w ubiegłą niedzielę (13. 9) 150 dzieci do pierwszej komunji św. W uroczystej procesji z pieśnią „Kto się w opiekę“, wprowadzone zostały dzieci, przez miejscowe duchowieństwo, oraz rodziców i licznych parafjan do pięknie przystrojonego kościoła farnego. Następnie tut. ks. proboszcz Konitzer po krótkiej wstępnej przemowie, odprawił uroczyste nabożeństwo, podczas którego przystąpiła dziatwa do pierwszej komunji św.

— W ostatnim czasie rozpoczął kursować stąd do Laskowic samochód. Wyjeżdża zawsze rano.

— W ostatniej korespondencji stąd podano jako by lista numer czwarty, do wyborów Rady Miejskiej, miała być rzekomo niemiecka. Dodają że nie jest ona wcale niemiecką, zaś czołowy kandydat p. Leon Neumann jest Polakiem.

Warlubie. Przyjęcie dzieci do pierwszej komunji św. W niedzielę 6 września br. odbyło się tutaj przyjęcie dzieci do pierwszej komunji św. Było to pierwsze przyjęcie dzieci, w naszym nowym kościele. Do pięknie przystrojonego kościoła wrowadzono 58 dzieci w procesji z pieśnią „Kto się w opiekę“. Uroczyste nabożeństwo odprawił nasz czcigodny ks. proboszcz, a w przemowie napominał rodziców aby strzegli swe

dzieci przed szerzącem się złem, zaś dzieciom przedstawił wzniosłość dnia tego. Po nabożeństwie odprowadzono dzieci w procesji do plebanji gdzie ks. prob. ugościł je kawą i plackiem.

Nadmienić jeszcze wypada że w tym dniu podczas samej mszy świętej przystępowały do wspólnej komunji św. dzieci które w roku zeszłym przystępowały po raz pierwszy do Stołu Pańskiego. Zarazem poświęcono w tym dniu, za staraniem naszego dusz-pasterza sprawiony obraz do noszenia i chorągiew dzieci.

Michałowo pod Brodnia. Banda młokosów złożona z 6 niepełnoletnich bezrobotnych urządziła awantury podczas publicznych zabaw tanecznych. Ubiegłej niedzieli podobny występ urządzili w Michałowie. Podczas zabawy wtargnęli na salę, gości gwałtem rozpędzili a sami zabrali się do trunków, pijąc oczywiście za darmo. Gospodarza wyrzucili i nawet stawiali opór policji. Pijatyka trwała do rana. Policja znając występy szajki tej, zajęła się nią energicznie. Pięciu osadzono w areszcie a szóstego jeszcze się poszukuje. Osobnicy ci są już kilkakrotnie karani i odpowiedzą przed sądem za swe skłonności komunistyczne. Prowadził komunizm w naszym powiecie niejaki Kwiatkowski, który organizował strajk rolny i miał to szczęście, że podczas strajku został aresztowany celem odbycia 3 miesięcznej karni za kradzież. Biedak jako aresztant musiał pracować w rolnictwie, podczas gdy członkowie jego stronnictwa za jego namową świętowali Komunizm u nas niema jakoś szczęścia.

Srebrniki, pow. wąbrzeski. (Smierć w płomieniach.) Spalił się doszczętnie dom dla ubogich. W płomieniach znalazł śmierć 15 letni syn robotnika Skamarskiego, który niezawodnie spał tak mocno, że nie zauważył ognia.

Z dalszych stron.

Poznań. (Pogrzeb śp. posta Brownsforda.) We wtorek przed południem odbył się w Poznaniu z wielką okazałością pogrzeb śp. posta Kazimierza Brownsforda, patrona Kółek rolniczych w Wielkopolsce. Zwłoki śp. Brownsforda, złożone w czarnej metalowej trumnie, spoczywały już od poniedziałku w głównej nawie kościoła farnego. We wtorek o godz. 10 odbyło się nabożeństwo żałobne, odprawione przez ks. posta Szczyglińskiego. W nabożeństwie wzięli udział przedstawiciele Sejmu i Senatu, władz, dalej reprezentacje Kółek rolniczych z całej Wielkopolski, tudzież stowarzyszeń organizacji rolniczych, sokolstwo, reprezentanci wojskowości itd. Po nabożeństwie uformowała się kondukt żałobny, na którego czele postępowali orkiestra wojskowa, delegacje wszystkich Kółek rolniczych w Wielkopolsce, ze sztandarami i wieńcami, następnie sokolstwo, wreszcie rydwan ze zwłokami, za którym postępowali rodzina i przedstawiciele Sejmu i Senatu. Na cmentarzu Świętomarcińskim zęgnano śp. Brownsforda czterech mówców.

Warszawa. (Dwie pokutnice idą pieszo do Rzymu.) Wielki zbiegowisko wywołały w Warszawie w alei Jerozolimskiej dwie kobiety, ubrane w białe szaty klasztorne.

Szły bosy, dźwigając wielkie księgi do nabożeństwa i krzyże drewniane. Na plecach miały na pisane czarno słowa: „Ludu, do pokuty“. Zaprowadzono je do 23 komisariatu, gdzie wylegitymowały się paszportami krajowemi.

Są to: Stanisława Lappe i Marja Kaczmarek, mieszkanki Przedborza. Wędrują pismo do Rzymu, karmiąc się ofiarowanym im przez dobrych ludzi chlebem. Pieniądzy nie przyjmują.

Paszportów zagranicznych nie wyrobiły sobie, licząc, że wystarczy list odręczny ks. prałata z Przedborza.

Warszawa. W piątek na sali trzeciego wydziału karnego warsz. sądu okręgowego rozegrała się straszna scena. Na ławie oskarżonych zasiadł 30 letni Stanisław Przybyłowski pod zarzutem nakłaniania swej własnej żony do nierządu. Sąd wydał wyrok skazujący go na rok więzienia. W czasie czytania wyroku Przybyłowski dobył nagle noża i szybkim ruchem wykonał na sobie japońskie „harakiri“ (rozprucie brzucha) Omdlałego z bólu i upływu krwi opatrzył lekarz pogotowia ratunkowego, poczem go w gróznym stanie przewieziono do szpitala więziennego.

Lwów. Ponieważ Żydzi uskarżają się na upośledzenie ich w zajmowaniu urzędów, „Rozwój“ ogłasza listę nazwisk urzędników żydowskich pracujących w lwowskiej dyrekcji poczt i telegrafów. Jest ich 60!

Lwów. (Udusił się w prznicy.) We wsi Krasów, pow. Lwów, wydarzył się straszny wypadek, który pociągnął za sobą śmierć człowieka. Mianowi-

cie robotnik młynarski, Jan Rzepecki, zajęty w młynie podczas przesypania przez chłopów pszenicy z worków do koszów, dla zabawy, wskakiwał do każdego kosza napełnionego pszenicą. W pewnym momencie, gdy z koszyka spuszczał się do kosza, z góry zesnęła się wielka ilość ziarna i zasypała znajdującego się w koszu Rzepeckiego.

Zanim zorjętowano się w wypadku i zarządzono wysypanie pszenicy z kosza, Rzepicki już nie żył. Śmierć nastąpiła skutkiem uduszenia się pod ciężką warstwą pszenicy. Posterunek w Krasowie prowadzi barzo energiczne dochodzenia celem ustalenia, kto ponosi winę wypadku.

Wilno. (Zjawienie się wilków.) W powiecie braclawskim ukazały się w ostatnich czasach większe stada wilków, które odważają się napadać nawet na osiedla. Wilki przeważnie chodzą grupami. Rokują one surową zimę.

Czortków. (Samobójstwo 13 letniego chłopca.) We wsi Szamańkowszczykach koło Czortkowa zdarzył się onegdaj wypadek samobójstwa, które popełnił 13 letni chłopiec wiejski, Władysław Sielecki, przez powieszenie się. Sielecki pał nieostrożnie owce, które „zajęto“ mu do dworu. W domu spotkał się z ojcem, który ponadto zagroził mu, że go powiesi. Wtedy chłopak pobiegł do stajni i sam, nie czekając na spełnienie ojcowskiej obietnicy, powiesił się.

Ostatnie wiadomości.

Nowe pełnomocnictwa.

Krąży pogłoski, jakoby p. premier Grabski miał zamiar zażądać nowych daleko idących pełnomocnictw dla ministra skarbu.

Pełnomocnictwa mają ministrowi skarbu ułatwić walkę z przesileniem finansowem i gospodarczem.

Konferencje min. Skrzyńskiego.

Min. spr. zagranicznych p. Skrzyński po powrocie z Genewy odbył dłuższą konferencję z premierem Grabskim i min. Sikorskim, zdając sprawozdanie z obrad genewskich i konferencji w Paryżu.

Przygotowania do IV Tygodnia Akademickiego.

W najbliższym czasie odbędzie się IV Tydzień Akademicki. W skład Komitetu Honorowego wchodzi J. E. ks. Kard. Kakowski, J. E. ks. Kard. Dalbor, Marszałek Sejmu Rataj, Marszałek Senatu Trappczyński, prezes min. Grabski, minister Janicki, Radwan, Sikorski, Rybczyński, Sokal, Żychliński i mecenas Osuchowski.

Metropolii prawosławnej w Belwederze.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej podejmował w Belwederze herbatą przedstawicieli Phanaru konstantynopolańskiego, cerkwi rumuńskiej, oraz polskich biskupów prawosławnych z metropolią Dyonizym na czele.

Sledztwo w sprawie Matteottiego zakończone.

Proces przeciw mordercom, zaplątanym w głośne morderstwo posta Matteottiego rozpocznie się niebawem w Rzymie.

Straszne zabójstwo.

We Lwowie w zakonie OO. Karmelitów zamordował Karmelita O. Adam o nazwisku świeckiem Józef Kopacz kapelana wojskowego z Lublina ks. Idea, który tam bawił w gościnie. Morderca został swego czasu usunięty z probostwa z powodu nienormalnego usposobienia. Zamierzał on tej samej nocy zamordować również przeora, ale potknął się o łóżko i przez czas przebudził, tak że mógł wezwać pomocy.

Obstrukcja angielska w Genewie.

Z Genewy donoszą, że Anglja stosuje wyraźną obstrukcję względem Ligi Narodów i dąży do zachwiania jej autorytetu. Anglja uniemożliwia wszelką akcję, która mogłaby przyczynić się do wzmocnienia znaczenia Ligi Narodów.

Zamiary Cziczierina.

Cziczierin ma podobno zamiar rozwiązać pakt z Niemcami podpisany w Rapallo i zawrzeć układ z Francją i Polską. Za pośrednictwem polskiego ministra spraw zagranicznych chce Cziczierin zaproponować Francji kompromisowe załatwienie sprawy długów.

Abdel Krim prosi o pokój.

Gazety angielskie donoszą, że Abdel Krim wręczył sułtanowi marokańskiemu list, proszący o pokój na warunkach, przedłożonych swego czasu przez rząd hiszpański jeszcze przed rozpoczęciem obecnej wojny.

Abdel Krim ranny.

Donoszą, jakoby Abdel Krim został poważnie ranny w nogę w czasie walk na górze Bibano.

Do Bez opłaty.

Urzędu pocztowego

w miejscu.

Do Bez opłaty.

Urzędu pocztowego

w miejscu.

565

Większe pełnomocnictwa?

Prezes ministrów p. Grabski zamierza zażądać od Sejmu większych pełnomocnictw od dotychczasowych.

Rocznica wileńskich władz bezpieczeństwa.

Miasto Wilno obchodziło w niedzielę 5-lecie działalności władz bezpieczeństwa, dając tem samem wyraz zrozumienia ważności i znaczenia służby bezpieczeństwa na kresach.

Udział Polski i Czechosłowacji.

Gazeta „Times” donosi, że prawnicy oświadczyli się w Londynie za równouprawnieniem wszystkich państw, które pragną zawrzeć umowę co do zabezpieczenia granic. Poza to ma Liga Narodów być najwyższą instancją, która ma tu mieć ostateczny głos.

Gwałtowna burza w Anglii.

Od soboty szaleje na wybrzeżu Anglii okropna burza. W hrabstwie Monmouth burza zrywała dachy z domów i wyrwała drzewa z korzeniami. Cały szereg domów został zalany wodą. Również na zachodnim wybrzeżu Francji dała się burza w znaki.

W Boliwji wybuchła rewolucja.

W trzech prowincjach ogłoszono stan wojenny. Prezydent Villaunova zbiegł i znajduje się podobno w gmachu poselstwa brazylijskiego.

Wielka uroczystość w Katowicach.

Zeszłej niedzieli został tu odsłonięty pomnik Kościuszki. Uroczystość była połączona ze świętem powstańców górnośląskich.

Ruch w Towarzystwach.

Chojnice. Tow. śpiewu „Lutnia”. Lekcja śpiewu w wtorek o godz. 8 wiecz. w szkole. Uprasza się o przybycie wszystkich czynnych członków.

Dyrygent.

Chojnice. Wiec Narodowej Partii Robotniczej odbędzie się w czwartek, dnia 24. 9. 25, w sali p. Żelaznego, o godz. 8.30 wieczorem. Omawiane będą sprawy wyborów do Rady Miejskiej. Mówca przybędzie pozamiejscowy.

Zarząd N. P. R.

Dział gospodarczy.**Poznańska giełda zbożowa.**

Poznań, 19. 9. 1925 r.

Warunek: Handel hurt. fr. st. zał. ładunek wag. dostaw. zaraz za 100 kg. w złotych.

Zyto	16.90--17.90 zł.
Pszenica	23.00--24.00
Jęczmień brow.	21.50--22.50
Owies nowy	17.50--18.50
Mąka żytn. 65 proc. wł. work.	24.00--28.00
70	24.00--27.00
Mąka psz. 65 proc. wł. work.	38.00--41.00
Ospa żytnia	11.00--12.00
Ziemiak fabr.	2.40--2.60

Koniec części redakcyjnej.

Redaktor odpowiedzialny: Stefan Tobolski.
Drukarnia i nakładem Drukarni „Dziennika Pomorskiego”
w Gdyni

Juliusz Schreiber - Chojnice

Rynek nr. 17

Telefon nr. 48

Nowe materiały damskie

na sezon jesienny i zimowy

na suknie, płaszcze i kostjomy Crepe, Cotele, Kamagé, ryps materiały w pasy i kraty. — Sukno, szewiot, gabardyna. — Materiały na bluski w pasy i kraty

Codziennie dopływ nowości konfekcji damskiej

Jaczki i kamizelki włóczkowe.

Jaczki i kamizelki włóczkowe.

Obwieszczenie.

Wobec częstych wypadków przekraczania przez pracodawców terminu pięciodobowego przy wpłaceniu kasom chorych tych części składek, które zostały potrącone z zarobków pracowników. Okręgowy Urząd Ubezpieczeń w Poznaniu z polecenia Głównego Urzędu Ubezpieczeń w Warszawie zwraca uwagę podległym mu kasom chorych, że w wyżej wymienionych wypadkach powinny kasy niezwłocznie kierować sprawę do prokuratora zgodnie z art 96 ustawy z dnia 19. maja 1920.

(—) Barański

Dyrektor.

Powiatowa Kasa Chorych w Chojnicach.

Ogłoszono.

Zarząd Powiatowej Kasy Chorych w Chojnicach.

Chojnice, dnia 22 września 1925.

2075

GARBARNIA KARSIN

przyjmuje

skóry do garbowania

każdy piątek w Czersku u p. Łoża na podwórzu. 1821

Fortepian

w dobrym stanie zaraz na sprzedaż. 2076
Gdzie wskaże eksped. nin. pisma.

Oddaję duże wytrwałe

jabłka zimowe

Pl. Piastowski 14.

Licytacja.

Celem pokrycia należności skarbowych odbędzie się sprzedaż licytacyjna najwięcej dającym za gotówkę: **W Chojnicach w środę dnia 30 września 1925 o godz. 11 przed poł. na sali p. Heinricha przy ul. Człuchowskiej 29.**

1 żelazna szafa do pieniędzy, 4 biurka, 2 kanapy, 4 stoły, 3 obrazy, 2 lustra, 1 komoda, 1 fortepian, 2 stoliki nocne, 1 zegar ścienny, 2 pary trzewików damskich, 1 para trzewików męskich, 1 para kamaszy skórzanych, 1 palto czarne, różne materiały męskie i damskie, 1 plug (dwa skibowiec) 1 centryfuga, 300 ctr. żyta, 200 ctr. owsa, 200 ctr. pszenicy i 100 ctr. jęczmienia, **W Czersku w piątek dnia 2 października 1925 r. o godz. 10 przed poł. na rynku** 2 mtr. szczap sosnowych, 7 mtrp. pniaków, deski, bale sosnowe i dębowe, 1 waga dla bydła, 1 maszyna do wiercenia, 1 sanie, 2 wozy wyjazdowe i 8 tysięcy cegły.

O godz. 11,30 przed poł. na tartaku p. Brzaskowskiego przy ulicy Wielewskiej większą ilość desek sosnowych (zupełnie suche 23 i 30 mm.).

O tem zawiadamia sekwestратор przy Urzędzie Skarbowym podatków i opłat skarbowych w Chojnicach. Chojnice, dnia 14 września 1925 r.

Książki rewizyjne do urzędzeń ciśnienia węgliska są do nabycia

w księgarni „Dziennika Pomorskiego”.

KINO NOWOŚCI

właśc. Paweł Krzyżniwski

We wtorek i środę (22.—23. IX.) o godz. 8-mej

Na dnie morza

Dramat sensacyjny w 6 ciału aktach.

W roli głównej: **Harry Peel.**

Do tego:

Jack ćwiczy swe mięśnie.

Komedja w 2 aktach.

Kupuje

słomę wiązana

po cenach dziennych, oddaję każdą ilość

sieczki

za centnar 300 złote

śrót i otręby

stałe na składzie. Przyjmuje wszelkie zboże do śrutowania. 2082

Fa. Stiller

Nowemisto 20 daw. Beeling

Kupuje

2000 dachówek

dobrze utrzymanej nadającej się do reparowania dachów wzgl. do nowych, zaraz na sprzedaż 2083

Mickiewicza nr. 15.

Poszukuje się od zaraz

pomocnika malarzkiego

lub

robotnika

obeznanego z pracami malarzkiemi. Gdzie wskaże eksp. nin. pisma. 2078

Uczennice

które mają chęć wyuczyć się krawiectwa damskiego męskiego i bielizny, mogą się zaraz zgłosić. 2080

Kratzki,

Błoń Zakonna 6.

Okolo

2000 dachówek

dobrze utrzymanej nadającej się do reparowania dachów wzgl. do nowych, zaraz na sprzedaż 2083

Mickiewicza nr. 15.

Poszukuje się od zaraz

pomocnika malarzkiego

lub

robotnika

obeznanego z pracami malarzkiemi. Gdzie wskaże eksp. nin. pisma. 2078

Pocztówki z wldokiem

w wielkim wyborze poleca „Dziennik Pomorski”.

Zamawiam niniejszem pismo

„Dziennik Pomorski”

z Chojnic

na miesiąc październik

proszę pobrać odemnie przez listowego przedpłatę miesięczną z opłatą pocztową razem 2,53 złotych

dnia 1925

Imię i nazwisko

miejscowość

ulica

skwitowanie poisty

Zamawiam niniejszem pismo

„Dziennik Pomorski”

z Chojnic

na IV. kwartał

i proszę pobrać odemnie przez listowego przedpłatę 3 miesięczną z opłatą pocztową razem 7,60 złotych

dnia 1925

Imię i nazwisko

miejscowość

ulica

skwitowanie poisty